

BRASSÓ, Színház-utca 95. sz.
hova a lap szellemi részét illető minden
kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal:
ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA, BRASSÓBAN
színház-utca 95. sz. alatt,
hova az előfizetési pénzek s hirdetések
bérmentesen küldendők.

BRASSÓ

ELŐFIZETESI ÁR:
helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt., Félévre 3 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 80 kr.
Külföldre egész évre 20 Frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sorért 4 kr. (1—10 sor
helye 40 kr.) Minden egyes hirdetés bélyeg
díja 30 kr., nagyobb és többszöri hirdeté-
seknek kedvezmény; nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendők.

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Janus), Dukes és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppel Alajos, Duke M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Herz I. és Vazina R. hirdetési irodájában

33. szám.

BRASSÓ, Csütörtök, márczius 19-én.

I-ső évfolyam 1885.

A kultúregylet és Magyarország közönye.

Hallatlan és valóban már-már csodálatra méltó az a közöny, melylyel Magyarország, a magyar kormány és különösen a fővárosi magyar sajtó az erdélyi viszonyok és az erdélyi magyarok ügye iránt viselkedik.

Évtizedek óta folytonosan fel-felhangzik az erdélyi sajtóban egyesek feljajdulása azon elnyomatás és majorizálás miatt, melyet a román és szász testvérek itt reánk gyakorolnak; a szász és román lakta vidékek magyarsága, valahányszor egy vagy más ügyében a miniszteriumhoz felebbezett, mindig reá mutatott arra, hogy csak nemzetiségi ellenszenv vezet a szász vagy román hatóságot vele szemben; maga az erdélyi szász és román sajtó pedig évek óta folytonosan csak a fajgyűlöletet szítja, az állameszme tekintélyét sérti, intézményeinket sárral dobálja, czimerünket megmeggyalazza — és mindezzel szemben mit tesz a kormány, mit tesznek magyarországi magyar testvéreink és különösen a fővárosi sajtó? — Semmit!

A kormány ügyünkkel és viszonyainkkal mit sem törődik, azokat legnagyobbbrészt nem is ismeri, és ennek tulajdoníthatjuk, hogy a magyarságot sem köz-, sem magánügyeiben nem támogatja, hogy oda, hova tiszta jó érzelmű magyar emberre volna szíkség, szász vagy román bírót vagy tisztviselőt nevez ki; hogy egyesek jogos és oly felebbezéseit, melyekből világosan kitűnik, hogy itt fajgyűlölet hozta a határozatot, orvosolatlan hagyja, — és mi ennek a következménye? Az, hogy az erdélyi és különösen a szászok és románok által majorizált területeken lakó magyarok minden hitet, reményt és bizalmat veszteni kezdenek kormányunk iránt, melytől segílyt úgy is évek óta hasztalan várnak.

Maga Magyarország pedig, az anyaország és illetve a tulajdonképeni magyarországi magyarok, édes keveset törődnek ügyeinkkel és velünk; hisz évszázadok óta tapasztalhatjuk, hogy mostoha gyermekeinek tekintetünk e hazának, hogy maga a törvényhozás is speciális ügyeinket és viszonyainkat nem ismeri, hogy érdekeinkre a legkisebb figyelmet sem fordítja, hogy az itteni magyarság helyzetének javítására csak nem is gondol, és Királyhágón túli testvéreink, ha csak valamelyik jeles írónknak Erdélyt tárgyazó valamelyik regényét nem

olvassák, jóformán azt sem tudják, hogy léteztünk e.

A fővárosi sajtó pedig, melynek ugyszólván kiváltságos kötelességét kellene képeznie annak, hogy Erdély ügyeivel és viszonyaival s az erdélyi magyarok sorsával is foglalkozzék, azon fővárosi sajtó, melyet nagy részben mi is filléreinkkel tartunk fenn, nemcsak hogy méltóságán alulinak tartja valamely ügyünket ismertetni avagy az erdélyi lapokat figyelemre méltatni, de — kivéve a szerencsére itt ritkán előforduló rablógylökosságokat — minden ügyünk iránt több közönyt mutat, mint a zulu-kafferek viselt dolgai iránt.

Avagy nem így van-e ez? Hát vették-e észre a kormány, a Királyhágón túl levő testvéreink avagy a fővárosi sajtó azon folyton növekvő lavinát, mely minket erdélyi magyarokat a román terjeszkedés fagyos hidegével örökre eltemetni akar? és tett-e széles Magyarországon valaki csak egy lépést is arra nézve, hogy e lavina feltartóztassék? és a fővárosi sajtó, mely oly fenhangon szokott megemlékezni sokkal kisebb fontosságú eseményekről, szólalt-e fel valaha veszélyeztetett nemzetiségünk érdekében, avagy csak regisztrálta-e valaha azon feljajdulásokat, melyek erdélyi lapjainkban napirenden voltak?

Hisz az utóbbi időben is, midőn minden külső támogatás reményéről lemondva, önönmagunk voltunk kénytelen nemzeti ügyünket felkarolni és hozzáálltunk egy erdélyi közművelődési egylet megalakításához, midőn erdélyi hírlapjainkban nemzetiségünk veszedelme mind mind félelmesebb hangon hirdettetett és hirdettetik — mit látunk? A fővárosi sajtó legnagyobb része mint ujdonságot közli e híreket, ép úgy, mintha Budapest egy részeg tót a jégen csuszott volna el; más része pedig, ha közül is valamit ezen mozgalomról, azon meglátszik a tájékozatlanság, a közöny.

A legújabb időben a „Pesti Napló“ 71-ik számában, végre tán megsokalva lármánkat, vezércikket szentel nemzetiségi ügyünknek és azzal foglalkozik, előadván hogy „a magyarok Erdélyben önvédelemre készülnek, szorongatva a dákóromán izgatás által, mely Magyarországot szét tépni és Erdélyt felfalni igyekezik“, hogy „a veszedelem Erdélyben nagy, a magyarok szervezve nincsenek, és

hogy Erdélyben a társadalom kel az állam védelmére, midőn magyar egyesületet alakít“, és azzal végzi, hogy: „ma üdvözljük az egyesületet, egy évtized múlva akarjuk ünnepelni.“

Ime, a fővárosi sajtó egyik legkomolyabb lapja tehát végre foglalkozik ügyünkkel és miként? Konstatalja, hogy az erdélyi magyarok veszélyben vannak, hogy nemzetisége megtartásáért 600,000 magyarnak 1 millió 400,000 román és szász ellen kell küzdelmet kezdeni; belátja, hogy ezen maroknyi magyarság az állam védelmére kel, — és a végén üdvözl minket és kilátásba helyezi, hogy ha tíz év múlva még léteztünk, még lenni fogunk, szívesen fogja velünk megmaradásunkat megünnepelni.

És ez az az igazi tősgyökeres, megkövesedett közöny, mely a Királyhágón túl velünk erdélyi magyarokkal szemben meghonosodott, és a mely közöny minket erdélyieket is idővel — mitől Isten óvjon! — nagyon lehűteni képes. . . .

Avagy van-e nagyobb közöny a világon, mint midőn egyik testvér a háboruba menő testvértől e szavakkal vesz búcsút: „Isten veled, s ha visszajössz, örvendeni fogok!“ . . . ? Avagy nem a legczinikusabb közöny-e az, ha a testvér nyugodtan nézi, miként fojtják meg testvérét és azt csak azzal biztatja, hogy ha kiszabadul ellenfele körmei közül, örvendeni fog? — Hisz ha egy öngyilkos hátrahagyottjairól avagy csak egy idegen ember szerencsétlen helyzetéről volna szó, akkor is több érdeklődést és jóakaratot fejtene ki a fővárosi sajtó, mint megtámadott nemzetiségünk iránt.

Ép azért ideje volt ez ügyet önmagunknak felkarolni; s ha győztünk, ha elvesztünk, — úgy is csak kötelességet teljesítettünk.

Plato.

A főrendiház ujjászervezése. A főrendiház három albizottsága letárgyalta a reformjavaslatot. A bizottság megállapodása következő:

A czimzetes püspökök közül csak kettő marad meg a főrendiházban: a tinnini (knini) és belgrádi felszentelt püspök, s a kinevezett tagok száma 50-re redukáltatik, oly szövegezéssel, hogy kinevezhetők oly személyek, kik a haza iránt érdemeket szereztek s a háznak fényt kölcsönöznek; az izraelita egyház főbevitelére vonatkozó pont, melynek Tisza Kálmán miniszterelnök kelt védelmére, elejtetett oly indokolással,

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Az én ügyvédi czégtáblám.

Az ügyvédi czégtábla az a felkiáltó jel, mely az embereket figyelmezteti, hogy perelni kell; az a mutató kéz, mely a peres embert hozzánk tereli és mégis czégtábláinkat hónapok, sőt éveken át figyelemre méltatni sem szoktuk.

Igy voltam én is czégtáblámmal, hónapokon át reá sem néztem és így történt, hogy e lapok után figyelmessé téve arra, hogy egy helybeli ügyvéd czégtáblája ellopott, tekintetemet czégtáblámra vetni akartam, hogy lássam vajjon az enyém helyén van-e, meglepetve vettem észre, hogy az a helybeli ügyvéd, kinek czégtáblája ellopott, én vagyok, és hogy czégtáblám oda van.

Az első pillanatban gondolkozni kezdettem, hogy vajjon ki lophatta el czégtáblámat. Az a sok kliensem kinek lopás, rablás, csalás, sikkasztás, ölés, gyilkosság, hamisítás és erőszakos delegationalis ülésért eddig képviseltem és védtem, nem tehette, mert egy része védelmem következtében még ül és így lopni nem tud, más része meg szabadon jár, sem tette, mert ily csekélység rangján alóli dolog volna. Klienseim másik része pedig, kiknek polgári pereit lehetnek nálam, sem igen tehették, mert azok kiknek ügye még eldöntve nincsen, reám nem haragszanak, a kiknek pereit pedig

már esetleg elvesztettem, rég kibékéltek velem, csakhogy őket ne pereljem.

Klienseim tehát nem tették!

Más idegen ember pedig, kinek perét sem nem nyertem meg, sem el nem vesztettem, czégtáblámat miért vitte volna el?

Ha jó emberem vitte el tán azért, mert a tábla már régi és igen kicsi is volt és mert azt hiszi, hogy engem szebb tábla illet meg; ez bizonyára előbb megrendelt volna egy más, jobb táblát és a régit el nem lopta volna, hanem csak kicserélte volna, ha pedig valamely rossz emberem vitte el azon czélzathból, mert hitte, ha táblám nincsen, klienseim is elmaradnak, úgy csalódott, csalódott pedig mert a viszonyokat nem ismeri, hisz ma napság az ügyvédi czégtábla már csak elriasztja az embereket és azon pár nap alatt, melyek alatt czégtáblám hiányzott, tévedésből is több ember járt nálam és hagyta itt ügyét és így ezen ellenségem csak jó szolgálatot tett.

Végre is, mert hiszen ellenségemtől jót fel nem tételezhetek, reá jöttem az igazságra, mihelyt saját ifju koromra gondoltam.

Mert hát eszembe jutott, hogy volt egy idő, a mikor az ifju hév mámorában, barátaimmal történt éjjeli mulatozás után mi is megtettük a tréfát, hogy a városon volt czégeket az éj leple alatt leszedtük és elcseréltük és a közönség csak bámult másnap, ha az

ügyvéd czége helyett borbély czéget, az orvos czége helyett a koporsó raktár czéget látta, és volt szaladgálás, míg a bába a klastromról; a posta a temető kapujáról, a kisded óvoda a börtönről, a cselédszerző a kaszárnyáról, a rendőrség a kéjjeldéről, a csendőrség a plebániáról, a szappanyos a kéményseprő és az arany kecskéhez czimzett vendéglős, a szabó kapujáról czégeiket leszedték és kicserélték.

Jól emlékezem, hogy ezen czég — viszacserélés mily sok perpatvart okozott, és hogy miként gyanúsította egyik a másikat, míg mi a kétkedők részével elhíthetni igyekeztünk, hogy ezen zürzavart csak valami éjjeli földrengés okozhatta és tény, hogy harmadnapra a pesti lapok hozták is a hírt, hogy K. városában földrengés volt, mi pedig, kik azon éjjel csakugyan éreztük a földet magunk alatt inogni, — mert ezt megteszi a föld a boros ember alatt, — tiszta lelkiösmerettel erősíthettük a lapok hírének valóságát.

Ezen szép idők emlékét varázsolta elem czégem elvesztése, és ezen visszaemlékezés öröme feledtetni velem a veszteséget, mert hiszen csak a kölcsönt kaptam most vissza, melyet ezelőtt sok évvel magam adtam.

Elvitt czégemnek pedig, mely sok éven át hiven szolgált, „Isten veled“-et mondok, hisz új czégem már a kapu fölött diszlik; ifju barátaimat pedig, kikben saját ifjukorom tetteit feleledni látom, üdvözlővén e téren, kérem őket, hogy ne ujjítsanak tettük ezen mezején, mert azt már ujjítnak kell tekintenem, hogy kicserélés helyett — lopják is a czégeket.

Dr. W. I.

hogy a zsidó vallás nem törvényesen befogadott hitvallás, nincs egységes egyházi szervezete, nagy a szakadás a neologok és orthodoxok közt, s a zsidók többsége maga sem kívánja a felsőházi képviseltetést.

A bécsi „Pol. Corr.” budapesti sürgönye szerint a kormányelnök a javaslatnak a főrendiházban leendő tárgyalása alkalmával ismét kívánni fogja a zsidó hitvallás képviselőjének befogadását a főrendiházba, s ha az még sem fogadtatnék el, a képviselőházban — ha lehet — visszaállíttatja az illető pontot.

Elfogott osztrák tiszt. A „Frankfurter Zeitung” jelentése szerint Mainzban elfogtak egy Roettger nevű volt osztrák tisztet, ki ellen hazárulás vádja van emelve.

Az orosz-angol háború előtt. Gubriárból e hó 8-iki kelettel távirat érkezett Londonba, mely szerint a dolgok állása változatlan. Lumsdennek 400 embere van, Ridgeway ezredesnek Perjdh-ben 50 embere. — Kalkuttából jelentik, hogy az indiai kormány az emirnek két üteg ágyút és 5000 Snider fegyvert küldött. Beszélnek, hogy orosz és afgán előőrsek már lövöldöztek egymásra; de ez a hír hivatalosan még nincs megerősítve.

A szudáni harcterről. A „Sunday-Times” jelelenti márczius 14-éről, hogy a mahdi hivei elfoglalták Kassalát s az egész helyőrséget lemészárolták.

A nemzetiségek és sajtójuk.

A nemzetiségi különválás nálunk már oly természetes valami, hogy az senkinek fel sem tűnik. — A nemzetiségeknek vannak külön templomaik iskoláik, egyleteik, külön sajtójuk, melyek előtt csak a saját nemzetiségi érdekek mérvadók, semmi más.

Mindezek a saját dicsőítésekre, a mások gáncsolására valók. S különösen a nemzetiségi sajtó az, melynek kizárólagos célja, nemzetiségeik érdekeinek megvédése s fejlesztése.

Természetes, hogy ez ellen senkinek kifogása nem lehet, mert hát „minden cigány a maga lovát dicséri.”

Minden nemzetiségnek van külön intéző pártja, a mely táplálja, — szellemileg és anyagilag táplálja e lapokat, csakhogy szídják a magyart.

S ők szídnak is minket, mert hát mesterségük. Hasábokat tolhatnak meg ilyen szemelvényekből, — de elhagyjuk ezt ma, mert ez alkalommal éppen arra akarunk mutatni, mily gyarlók a nemzetiségi lapok, mily könnyen veszik feladatukat s mennyire szívükön hordozzák (!) a saját véreik sorsát.

Ime egy példa, beszéljen a megtörtént tény.

A honvédelmi miniszterium mintegy hat hét előtt pályázatot hirdetett ezer — 1000 — darab fehér ló-pokrócra, mely pályázat az összes budapesti lapokban megjelent. Mindennek dacára a pályázat meddő maradt, nem volt pályázó, úgy hogy a határidőt immár meg kellett hosszabbítani, illetve új pályázatot hirdetni.

Mi ennek az oka? . . . Az a sajtó, melynek kötelessége lett volna az alkalmat megragadni s olvasóival a pályázatot közölni, az tudomást sem vett róla, hallgatott.

A pályázat tárgyát képező pokroczokat egyes

brassai posztósok és hétfalusi románok készítik; más vidéken nem igen mivelik az ipar ezen ágát.

Szegény iparosok kapva kapnának a kedvező alkalmon, minő számukra nem minden nap kínálkozik. De így nem tudva a dolgot, elszalasztják a legkedvezőbb alkalmat.

Hogy pedig nem tudják, annak csak a helyi nemzetiségi sajtó az oka; neki saját vérei anyagi érdeki közönyösek. Legalább azt mutatja az eset.

Mi iparosaink érdekében lármázunk, kérünk, figyelmzettetjük őket a teendőkre; holott ők oda sem hederítenek a dolognak.

Ime tisztelt szász és román iparosok, így védik a ti érdekeiteket azok, kiket ti tápláltok, mert ti képezitek olvasó közönségüket.

Ne panaszkodjék tehát a szász és román iparos, hogy vesznie kell munkahiány miatt! . . . E panasz jogtalan. — Ime, az állam akart adni, de nekik nem kellett. — Ha a pályázat újból meddő leend, akkor majd csak szépen be fogják hozni a pokroczokat külföldről s egyszerre csak elő fog állani egy szász vagy román nemzetiségi képviselő, meg fogja interpellálni a minisztert, miért nem fedezi a hadsereg szükségleteit itthonn, — ha lehet. —

A nemzetiségi sajtó csak egy feladatot ismer: izgatni a magyar állameszme ellen: de legyenek meggyőződve a szász és román nemzetiségi lapok s különösen helyi t. lapjárunk, hogy nagyobb, fontosabb szolgálatot tennének saját nemzetiségüknek, ha az ipar és kereskedelem emelésére fordítanának egy kis figyelmet, minthogy hétszámra szórják szidalmaikat az erdélyi magyar közművelődési egyesület ellen.

Többet használnának nemzetiségüknek és a városnak, mely olvasóik főkontingensét képezi, ha közügyeink iránt érdeklélve viseltetnének, ha figyelemmel kísérik a szükségleteket, melyek nálunk is fedezhetők és erre felhívják az illetőket.

Azt hisszük, ez jobban is tetszenék a szász és román komolyabb gondolkodásuaknak, — a kik tisztában vannak azzal, hogy bizony a kormány nélkül az ipar, kereskedelem és földmívelés ugyan sovány falatokat kaphatna. Hogy e jelen esetben a tek. brassai kereskedelmi és iparkamara is mily mulasztást követett el, midőn e pályázatra nem is vetett ügyet, hogy e kamara, mily kevésbé érdemli meg fennállását, pláne domináló szerepét, arra majd más alkalommal fogunk visszatérni.

Ma csak a nemzetiségi sajtó gyarló voltáról akartunk írni, azon jó tanácsot akarván adni ezen minket örökké szidalmazó barátainknak, hogy:

„Magad háza előtt söpör!”

Emlékezésed.

A brassói iparos ifjak önképző-körében 1848. márczius 15-iki ünnepélyén elmondotta: Koós Ferencz kir. tanácsos és Brassó megyei tanfelügyelő 1885. márczius 15-én.

(Vége.)

Még most is élénken emlékezem, hogy minő mohósággal élveztük ezeket a tiltott gyümölcsöket, melyekről tudtuk, hogy azokon a gyűlölt cenzor vörös írónja nem uralkodott. Ellenben az olyan könyveket, melyeknek első levele második lapján ezt olvastuk: »Imprimatur N. N. librorum censor«, Isten látja, ha mindjárt vallásos tartalmuak voltak is, nem szívesen forgattuk, mert föltettük, hogy a cenzor a javát kitörölte. —

»Ma született — ezt írta Petőfi naplójába — a magyar szabadság, mert ma esett le a sajtóról a bilincs. Vagy van-e olyan együgyű, ki azt képzelje, hogy szabad sajtó nélkül lehet bármely nemzetnek szabadsága? Oh, szabadságunk édes kedves szülőtte, légy hosszú életű e földön, élj addig, míg csak él egy magyar!» — Ugyan ő:

»Szabad sajtó! . . . Már ezentul
Nem féltetek, nemzetem,
Szívedben a vér megindul,
S éled a megholt tetem.«

A hetedik pontban a nemzet az urbéri terhek megszüntetését kívánja, — mert jól tudta, hogy ha a jobbágyi intézmény még tovább is fentartatik, az egész nemzet a haza romjai között leli halálát.

A mai nemzedéknek fogalma sincs ma arról a mostoha helyzetről, melyben az ugynevezett jobbágyok vagy parasztok, tehát hazánk milliói 1848 előtt tengték nyomoru életüket.

A jobbágy vagy paraszt dolgozott földesurának hetenként 2—3 napon át; az ő fiai közül fogdosták az állandó hadsereg számára, bizonytalan szolgálati évekre, előbb kötéllel, később sorshuzással a katonákat. A jobbágyok fizette az országos, vármegyei és községi adókat, a lovas katonaság számára a porciót, ő adott azoknak szállást, ő csinálta az utakat, fizette terméséből a tizedet. — Bizony nem csoda, hogy Petőfi így dörgött a kiváltságosokra:

»Miért vagytok ti kiváltságosok?
Miért a jog csupán ti nálatok?
Apátok megszerzik e hazát,
De rája a nép izzadsága csorog.«

Ebből a sanyaru, türehtetlen állapotból mentette, szabadította meg 1848. márczius 15-ike a nemzet millióit.

Azonban nem mondanak igazat azok, kik még ma is azt hirdetik, hogy hazánkban a nemesek, földesurak mind tisztán magyarok, a parasztok pedig mind más ajkuak voltak. Nem mondanak igazat, midőn azt hirdetik, hogy a parasztok önmagukat szabadították fel; mert ezt az akkor még tisztán nemesekből álló országgyűlés s a törvényhozás akkori tényezői tették, és éppen ez ama nagylelkű tény, melyről örök hála kötelezték maguk iránt a nemzet millióit. Tévednek azok a nem magyar ajku honfitársaink, a kik azt hirdetik, hogy nekik márczius 15-ike nem ünnep*); mert:

»Dicső nap volt ez, — ugymond Jókai — mert a népet az szabadítá fel s a nemzet millióit ez tette honpolgárokká, a verejtékek által áztatott föld urává. Minden buzakalász, melyet Magyarország földje terem, 1848 márczius 15-ik napjának emlékét dicséri. Nagy ára volt e napnak! De a győzelem mit meghozott, még a nagy árnál is nagyobb. E naptól számítja fel szabadítását a magyar nép.

Áldott legyen azoknak hamva, kik e nap diadalért áldozták oda magukat.«

A tizenkettedik pontban a nemzet az Erdélyvel való uniót az az: egyesülést kívánja és ez meg is történt. Azt az örömet, azt a lelkesedést, melyet az unió kimondása ország szerte okozott, nem ecseletem. Volt okunk rá, mert az erdélyi magyarság színe-javának egy félszázad óta legfőbb törekvése arra volt irányozva, hogy: »Legyen egy e két hazából.« A Vesselenyek, Keményiek, Bethlehenek,

* Lásd a kolozsvári román egyetemi ifjuság nyilatkozatát a »Kolozsvári Közlöny« idei 59-ik számában.

Bibliai és földtani párhuzamok.

(Folytatás.)

Lépünk át a dr. Burmeister-féle középkorba, illetve a második geológiai nagy korszakba, mely szerinte két alosztályból áll; az első a szerves élet föllépésétől bezárólag a kőszén-képezmenyig, »hal-organisató« név alatt, minthogy ezen gerinczes állatok benne, az alsóbb fokuak között, kiválóan uralkodtak; a második ellenben a trias-, jura- és krétaképződményeket foglalva magában, »a hüllők korszaka« nevezet alatt, mivel kiváltképpen ezek által vala képviselve. Ez utóbbinak vége felé már jelentkezni kezdetek a madarak is. Ekként az első alosztályllyal a negyedik a másodikkal pedig az ötödik bibliai nap halad párhuzamosan, és az utóbbi összhangzatosan is, a mennyiben Mózes (1-ső könyv. 1, 21) előbb a tengeri állatokat, majd a madarakat említi fel az ötödik nap teremtményei gyanánt.

Csak a negyedik napnál nincs tehát összhangzás, e helyett egy nagy ellenmondás sérti értelmünket. A bökkenő abból áll, hogy Mózes genesisének 1-ső tétele szerint Isten az eget és a földet mindjárt az első napon teremté, 14-ik tétele szerint ellenben a Napot, a Holdat és a csillagokat csak a 4-ik napon. Ilykép a Nap a roppant hosszú mythikus ókor alatt nem létezett, hanem csak a középkor elején keletkezett. Ez

mindenesetre nagy anomáliának látszik. De a dolog nem így áll.

Miután a Naptól az összes bolygók egymásután elszakadoztak, oly nagy mennyiségű anyag maradt fenn még számára, mely sulyban a töle elszakadt bolygók anyagát 700-szor felülmúlja. Ily roppant légnemű tömeg természetesen hasonlíthatatlanul nagyobb űrt foglalt el akkor a Nap mai térfogatánál és könnyű belátni, mily rengeteg időnek kellett lefolytania addig, míg lassu sűrűdés folytán körülbelül mai körvonalai közé zsugorodott össze. Nem lehet kétség aziránt sem, hogy e nagyterjedelmű gőzburkolaton keresztül, magvának fénysugarait bolygóira — úgy mint ma teszi — szét nem szórhatta, következésképp nem világított, nem is melegített, hanem csak vonzott és kormányozott. A világítás tehát csak testének kisebb körre szorulása és atmosphaerájának megtisztulása után következhetett be, vagyis az irás szerint a 4-ik napon, mi a második geológiai nagy korszak kezdetének felel meg; addig a földre nézve nem létezett, sugarai absensek valának, és »absentes carent voto.« Különben ha a mondott időnél hamarabb szerencsétlenné volna is földünket áldott sugaraival, azok az ezt környező nagyterjedelmű, s a mellett igen vastag atmosphaera miatt, felszínére még sem hatolhattak, s így a Nap a földre nézve ez esetben sem létezett. Nincs ennél fogva szó ellenmondásról, hanem ellenkezőleg egy tekintélyes érv-

ról a Laplace-féle elmélet mellett. A biblia támogatja azt legerősebben.

Mi a holdat illeti, ez a Nap reflektált fényét küldi hozzánk, következésképp míg az utóbbi fel nem sütött, ő sem világíthatott. Az állócsillagok egykoruak ugyan a Nappal, de tőlünk oly távol vannak, hogy a legszélsőbbektől 5000 év alatt érkezik el hozzánk a fénysugár, a ködfoltoktól pedig éppen millió évek alatt, mely körülmény által azon szintén feltűnő mozzanat, hogy az irás őket a sorrendben a harmadik helyre teszi, nemcsak teljesen indokoltnak tűnik fel, hanem egyszersmind a szerző erős öntudatosságáról ad fényes bizonyítékot.

Dr. Burmeister harmadik geológiai nagy korszaka (ujkor) az éghajlati különbségek bekövetkeztével kezdődik, s magában foglalja a harmad- és negyedkort, vagyis az emlőállatok és az emberek korszakát. A harmadkornak (Tertiär) első felében (Eocän és Oligocän) fölléptek a legrégebbi vastagbőrűek (Pachydermek), a patás-állatok közül a palaeotherium; az orvállatok közül hyána fajok és viverrek; második felében pedig (Miocän és Pliocän) előbb a mastodon, dinotherium, mammoth; később a kerdődzők, továbbá lovak, sertések, sat. Végre a negyedkorban (Quartä) megjelent az ember.

(Vége következik.)

Telekiek, Mikesek, Zeykek, Szász Károly és annyi sok mások az unió eszméjének megválasztására szemelték életük minden munkásságát, ezért éltek, ezért haltak.

Maga Petőfi így lelkesült az unióért:

«Tartsuk meg a szép, a szent kézfogást.
Tartsuk meg azt, oh édes nemzetem!
Ki legelőször nyújtja ki kezét,
Azé legyen a hála s a dicsőség.»

A Székelyföldön pedig ez a nemzeti dalt énekeltek akkor:

«Itt a zászló kezeinkben,
Egy kívánság lengeti.
Legyen egy a két hazából
S vész így meg nem döntheti.
Hogy ha egyért fog harcolni.
Millio szív dobbanás.
Egybe forrunk mint a szikla,
S így dicsőbb nép lesz-e más?
Föl mindnyájan nemzetegység.
Három-szin zászlója int.
Hol van, a ki gyávaságban
Félreálljon majd megint.
Föl mindnyájan tette készen,
Álljon minden férfi kar,
Hogy ha tán a sors kívánja
És ha más nem jót akar.»

Midőn pedig az egyesülés már végre lőn hajtva, akkor így rengett a költő:

«Ki eddig a porban hevertél
Légy üdvözölve kebelünkön Erdély!
Oh nemzetem drága, szép testvére,
Simulj, simulj testvéred keblére.
Együtt vagyunk és együtt maradunk!
Nincs lsten és nincs ördög, a ki
Ismét széjjel bírná szakítani.
Ölelkező karunk.
Föl mindnyájan, hogy ha zászlónk,
Majd a vérmézőben áll,
Három szín zászló alatt lesz,
Vagy szabadság, vagy halál.»

Voltunk szabadok is, meg is haltunk volt; de fel is támadtunk, hogy örökre éljen nemzetünk.

Tisztelt ünneplő gyülekezet!

Az idő és körülmények miatt csakis ezt a három pontot óhajtottam ezen ünnepélyes alkalommal tűzete-sebben érinteni a felsorolt 12 pont közül. Azonban ebben a három pontban benne van foglalva a magyar haza nagyságának legfőbb feltétele.

Az egyik leveszi az egész nemzet leigázott szelleméről a cenzura bilincseit; a másik a jobbágyok, tehát a nemzet millióiról a már elhordozhatatlanná vált urbéri terheket, — tehát testben, lélekben szabaddá teszik az egész nemzetet. A harmadik helyre-állítja a magyar haza, a magyar nemzet egységét.

Bizonyos tehát, hogy nem volt nemzetünk történetében ilyen nagy nap, ilyen szép tavasz, mint az, sem annak előtte, sem annak utána. Nem csuda tehát, hogy nem siet az elenyészni, hanem még a kis gyermekek is tudni óhajtják, hogy mi volt az az 1848. márczius 15-ike.

Ne is enyészszék el az soha, míg a Kárpátok gyűrűzetében, a Duna, Tisza, Dráva, Száva, Maros és Olt kies vidékén magyar szó hangzik.

«S ha még egyszer a szívekben,
Ilyen dicső tavasz támad,
Nem féltem a hideg szélről
Nem féltem a sötétségtől
Ezer éves szép hazámat!»

Egyletek.

A Brassai iparos ifjak egylete titkári jelentése.

Felolvasta a márczius 15-iki ünnepélyen Sztérenyi József.

Tisztelt gyülekezet!

Rövid nyolcz hétről akar e jelentés számot adni. Azon rövid időről, mely a jövőd brassai iparos osztály életében talán korszakalkotó leend.

Az iparos ifjak egyel. át van hatva azon tudattól, hogy az iparos osztály jólétben csak akkor gyarapodhat, ha azon szellemi magaslaton áll, melyet töle korunk jogosan megkíván, ha kivetkőzik azon szellemi sötétségből, melyben eddig élni kénytelen volt.

Kényszerítette pedig az iskolahiány. A jövő iparosztály ezen állásponton tul lesz, annak jelen növendékeiről gondoskodott az állam, midőn felállította az ipariskolákat, hol az iparos-tanonc elajánthatja magának mindazt, mire az életben szüksége lesz.

Ezen tudattól áthatva, fiatalságunk pótolni akarja a jelenben azt, mit a multban nélkülözött, gyarapítani akarja feltétlenül szükséges ismereteit, — hogy ez által majdan nem csak anyagilag, hanem szellemileg is függetlenítse magát.

Ez célja — t. gyülekezet — azon felolvasásoknak és szavatoknak, melyeket ezen fiatal egylet nyolcz hét alatt e helyiségben, rendezett; ez célja azon önkéntes tanfolyamnak, mely az irvaolvasás, rajz és énekből ma nyeri ideit befejezését.

Ezen nyolcz hétről röviden beszámolni, kötelességünk.

Ha visszatekintünk a multba, midőn az iparos-segédnek szabad idejét szétosztotta, hol egyik, hol másik — nem ritkán nagyon is rossz behatásu — helyeken töltötték és összehasonlítjuk a jelennel, midőn a brassai iparos ifjuság nagyobb része e falak között összegyűl, fejleszti szellemét és a társas életet, midőn meghallgatva általános érdekű felolvasásokat és előa-

dásokat egyrészt, másrészt pedig szavalati előadások által önmaga is törekedik társai s maga szellemi fejlődését előmozdítani: megnyugvással fogadhatjuk a jelent és jogos reménnyel nézhetünk a jövő elé.

Az az ifjuság — igen t. gyülekezet, mely helyzetét felfogva, azon változtatni, javítani akar és képes, mely felismerve elmaradottságát, haladni akar: az magában bírja mindazt, mire a társadalom minden tagjának, a haza minden fiának szüksége van, az haladni, javulni is fog.

Ha ifjaink mást nem is tettek volna, minthogy egyletté szövöttek, mely a beteg társakat anyagilag segítse, ha kizárólag ezen humánus célból tömörültek volna: akkor is megérdemelnék becsülésünket; de ők többet tettek, ők megvetették alapját a szellemi fejlődésnek is. — Ma — márczius 15-én — a magyar nemzet történelmének ezen örökké kimagasló nagy napján — épen nyolcz hete annak, hogy az előadások és felolvasások kezdetüket vették és ime nyolcz hét alatt tanulta az irva — olvasást Végh Mátyás tanár ur szíves vezetése alatt 25, a rajzolást Raidl Sándor tanár ur vezetése alatt 18, az éneket és kottákat pepig részben Józsa Mihály, részben Nagy Ferencz tanító urak vezetése alatt 28 fiatal iparos-segéd, míg népszerű felolvasás tartatott 12, szavaltat pedig egyleti tagok részéről 22.

Es örömemre szolgál konstatalhatni, hogy a fiatalság úgy a tantárgyak tanulásában, mint a vasárnap délelőttönként tartatni szokott szavalati gyakorlatokon igen szép eredményt mutatott fel.

Ezen művelődési ctyklus záradékaul méltóbb napot, mint márczius tizenötödikét választani nem lehetett volna s ez ifju egylet büszke is arra, hogy neki kellett az elsőnek lenni, mely ezen határvárosban ezen nagy nemzeti ünnepélyt meghonosítsa. A mily szerény az egylet, olyan ez ünnepély is; de legyen bármily szerény, szívünk élénkebben dobog a régmúlt emlékein, midőn csodákat teremtett a magyar nemzet, a magyar fiatalság.

Midőn tehát ezen rövid jelentésünket itt Önök elé terjesztenők igen t. gyülekezet, engedjék meg, hogy hálás köszönettel emlékezzem meg ez egylet nevében mindazokról, kik nehéz munkánkban minket támogatni szívesek voltak.

Engedjék, hogy első sorban köszönetemet fejezzem ki Koós Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő urnak azon szívessegeért, hogy az ünnepi beszéd szíves elvállalása által nagy mértékben mozdította elő mai ünnepélyünk sikerét; de köszönetemet kell kifejeznem Baráczy Sándor, Balogh Tamás, Killyéni Endre, Józsa Mihály, Mally Nándor, Nagy Ferencz, Raidl Sándor, Siklódy István, Spaller József és Végh Mátyás uraknak, azon odaadó buzgalomért, melylyel e fiatalságot a nehéz munka elérésében támogaták. — De nem tehetem, t. gyülekezet, hogy ugyanakkor az elismerés, a köszönet adóját ne rójjam le ezen ifjuság nevében az egylet derék elnöke, Bartha István ur iránt, a ki rendíthetetlenül áll az iparos ifjuság élén, hogy kivívja velök azt, mit jeles elődeinek kivívni a sors nem engedte és hogy őszinte köszönetünket ne fejezzem ki Önöknek, tisztelt urak és hölgyek, hogy szíves megjelenésök által ez ünnepélyt emelték.

S midőn 1848. márczius 15-ikének nagy napján fohászaikat küldjük az éghez azon dicső nagyokért, kik az édes hazáért harcoltak és dicsőségben elvér-zettek, midőn áldjuk e napon azoknak emlékét, kik mint Petőfi mondja — huszonnégy óra alatt többet tettek, mint őseink századokon át — engedjék a költő szavával befejeznem:

«Szenteld, oh magyar, hazádnak
Kebled szebb érzelmeit!
Romlott szív és romlott elme,
Kit hazája hő szerelme
Szép tettekre nem hevít.» (Bajza.)

Tanügy.

A hosszufalusi faragászati iskola ismertetése.

(Vége.)

A közös munkaterem egy 125 méter kiterjedésű földszinti helyiség a raktárral egy földel alatt, külön bejárattal. Ennek felszerelése a következő: butorfélekéből az ablakokkal ellátott két oldalal hosszában 31 folyóméter faragóasztal, záros fiókokkal a tanulók műszereinek elhelyezésére. Ezen asztatok mellett faragnak, rajzolnak és mintáznak. Itt 24 tanuló dolgozhatik.

A terem közepén sorban 6 drb. srófos faragópád szintén záros fiókokkal. Ezek mellett 6 nagyobb növendék szokott foglalkozni, kik már keményebb munkát is végeznek.

Van továbbá a teremben 2 asztalos-nyalupad, egy lombfűrészelőgép, egy köszörű, egy esztergályozógép lábitós kerékkel, egy nagy szekrény minták, sab-

lónok s műszerek elhelyezésére, egy mosdókészülék és egy nagy vaskályha.

Apróbb műszerek: 784 drb. különféle véső, 19 drb. különféle gyalu, 11 drb. kisebb-nagyobb fűrész, 24 drb. reszelő, 25 drb. furó, 4 vaskalapács, 5 harapófogó, 1 kézi bárd, 12 szorító sróf, 1 vaskörző, 6 kis körző, 6 tollkés, bunkók a véséshez.

Rajzmintákból: 1090 drb. kisebb-nagyobb rajzlap, a Dilettant és Gewerbehalle című szakfolyóiratokból 19 évfolyam, szintén rajzlapokkal és nagyobb mellékletekkel, az Ipariskola és Honi műipar 11 füzet, Le magazin de meubles album Nr. 15. V-ve. Quetin. Paris, a Vidéki-féle szabadkézi rajzminták I. és II-ik füzte.

Gipszmintákból: 155 kisebb-nagyobb minta többnyire Stuttgartból és Münchenből.

Faragott mintákból 81 drb. külföldi faragvány többnyire Partenkirchenből.

Műfakészlet: Ez áll jelenleg 71 drb. kisebb-nagyobb diófatönkből és 24 drb. dió-gyökértömbből; 22 drb. hársfatönkből és 7 drb. hárs-gyökértömbből; 14 drb. körtefatönkből; 100 drb. kisebb juharfatönkből; végre kesebb-nagyobb darabokból a fennebbi fa-nemekből vegyesen, nagy számmal.

Ezen intézetben, annak fennállása óta — tehát 10 év alatt — teljes kiképeztetést nyert 42 ifju. Ezek az intézetből kilépve, a következő pályákra mentek:

Néptanítónak lett (t. képezdét végezve) 4, katonává besoroztatott 7, önálló műfaragó helyben (ideiglenesen) 2, önálló műfaragó vidéken 2, az intézettel kapcsolatban műfaragó 2, erdőszeti felügyelő és műfaragó 1, Rajztanár-képezdebe ment 1, Műipartanodába Bécs-be 2, polg. képezde ipari tanfolyamára 4, szobrász akadémiára Münchenbe 4, asztalosnál műfaragó 4, Műfaragó-tanító lett 2, iparművészeti tanodába Budapestre 3, szobrásznál segéd 3, középipartanodába ment 1, összesen 42.

Az ipari tanfolyam bevégezése előtt évről-évre számos növendék megy át részint gimnáziumba, részint tanítóképezdebe s az eddig szerzett tapasztalatok általában arra mutatnak, hogy a mai kor ifjusága a kézi munkát még nem részesíti megérdemelt méltatásban.

Helyi és vidéki hírek.

Iparos érdekek. Azon honvédelmi lábbeli munkálatok ügyében — melyről lapunkban már említést tettünk, f. hó 18 án Brennerberg polgármester elnöklése alatt értekezlet volt a tanácsház termében. Ezen fontos ügygyel tér szűke miatt bővebben csak jövő számunkban foglalkozhatunk.

Hangverseny. Vasárnap — márczius 22-én — a városi zenekar a »Nr. 1« szálloda nagy termében hangversenyt fog adni. Azt hisszük, ezen alkalom a t. közönségnek igen kedvező lesz, hogy a régen hallott városi zenekart ismét hallhassa.

Marlitt Rezső nagy szebeni ügyvéd, ki az ismert nagy-szebeni szenszációs rablógyilkossági büntetben állítólag, mint felbujtató szerepelt, a kinek fia ezen bűnnek egyik tettese volt, a nagy-szebeni kir. törvényszék által 1885. febr. hó 27-én elmebetegség miatt gondnokság alá helyeztetett.

Szekelyföldi csendélet. A »Szekelyföld« ét Cs. Taploczáról oly esetről értesítik, mely a már kihalt betyár-korszak ujrászületéséről tesz tanúságot. Nevezett község leggazdagabb emberének, Csedő Pálnak két fia vetemedett utonállásra, minek három ember élete fog áldozatul esni. A két legény ugyanis folyó hó 9-én jól bepálinkázva az Olt hidjain felül levő korezmában, a Sz.-Udvarhelyről haza felé menő Dávid Jánost, Biró Eleket és még két csik-szent-imrei embert megtámadták. Előbb apró ingerkedésekkel bosszantották őket, később, mikor már megelégték az alkalmatlankodásukat, s a két legényt erősebb hangon megintették, ezek fejszét ragadtak és azzal össze-viszavagdalták Biró Eleket és Dávid Jánost. A két cs.-szt.-imrei ember futás által menekült meg. Ezután a két dalia tovább ment és 8 Csik-Szent-Domokos felé menő terheltszekeret szőlített fel, hogy térjenek ki utjából. mikor békére inté őket az első szekér tulajdonosa, azt is vagdálni kezdték, és fejét egy fejszeapással behasították. Ekkor érkezett Udvarhely felől Tompa kataszteri biztos kocsin, a kit a vitéz legények szintén feltartóztatni akartak, hogy vegye fel; már távolról hallotta az ütközetet, s a szerencséjére nála levő revolverrel a levegőbe lőtt, s így menekülhetett meg a veszélytől. Dávid Jánosnak egy füle és egész arca levágatott; oldalbordiá be vannak törve és még több apró sértéseket szenvedett. Biró Eleknek oldalbordiái betörve, álla levágva. A cs.-szt.-domokosi embernek koponyája 12 cm. hosszúságban, 2 ujjnyi szélességben van behasítva, ugy, hogy agya látszik. — Mindhárom sértett életéhez kevés a remény. Dávid Jánosnak van 7, a cs.-szt.-domokosi embernek 8 gyermeke, s ha el találnak halni: ilyen két semmire kellő suhancz vérszomjús garázdálkodásának 15 árva gyermek esik áldozatul.

Sikkasztás a szent-endrei postán. A főpostaigazgatóság értesítést kapott a napokban, hogy egy Szent-Endrére címzett pénzeslevél nem érkezett meg a címzettet. Ennek folytán vizsgálatot indítottak meg,

mely kiderítette, hogy a szent-endrei postahivatal egyik tisztje, Dimsits Gyula a pénztárban levő pénzkészletet elsikkasztotta s megszökött. Dimsits 24—26 éves, csinos külsejű fiatal ember. Szökése előtt a Wertheim-szekrény kulcsát is magával vitte s így még nem sikerült konstatálni, hogy tulajdonképen mily összeget sikkasztott el.

Egy fiatal leány öngyilkossága. Kosztits Antal nagykarolyi volt uradalmi mérnök két fiatal leánya, apjuk halála után, miután anyjuk már régebben meghalt, kiment gazdálkodni nyírvasvári birtokukra. F. hó 12-ikén Kosztits Juliska kiment a kert alatt levő tanyára, s egy cselédet levéllel küldött Teréz testvérehez. A levélben az volt írva, hogy miután e földön boldogságot úgy sem talált, öngyilkosság által vet véget boldogtalan életének. Teréz rémülten rohant a tanyához, mire azonban odaért, hűga már átlőtt mellet,

élettelenül feküdt a földön s mellette egy hatlövétű revolver. Hogy tulajdonkép mi okozta öngyilkosságát, nem tudni.

A sikkasztó humora. Maár Emil postahivatalnok a napokban a budai postahivatalból mintegy 16,000 frtot sikkasztván el, megszökött. Azt beszélnek, hogy még mindig a fővárosban időz, s vasárnap éjjel széleset és vidámat mulatott a — »Főpostához« címzett kávéházban. Valószínűleg itt támadt az a derült ötlete, hogy levelet irt Zobelhez, a posta főigazgatójához: hagyja őt még néhány napig mulatni, — egy pár nap múlva majd jelentkezik magától is.

A szerkesztő postája.

Czenkalji. A mai számra elkésve jött, s nem akarván ismét megszakitani Koós tanfelügyelő ur jeles emlékbeszédét, jövő számra kellett hagynunk.

K. J., Brassó. Hogy érdemest vagy érdemetlent tüntet-e ki a honvédegyelet, nem tartozik reánk, annak elbírálására mi illetékesek nem lehetünk. Különben már személyes jellegénél fogva sem közölhetjük. — Borítsuk a feledés fátyolát a multra.

n— Brassó. A philh. estélyről szóló referádjá tér szűke miatt jövőre marad.

Brassai piaczi árfolyam.

Brassó, 1885 márczius hó 19-én.		
Román papírpénz á 20 frankos 8.75 vétel 8.78 eladás.		
ezüstpénz á 20	8.65	8.74
Napoleon d'or (aranypénz)	9.78	9.80
Orosz imperial	10.04	10.05
Arany	5.72	5.77

Felelős szerkesztő: Sztérenyi József.
Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

Ritka alkalom!! (62) 1. 1

Haláleset miatt

csak **200 frtért** adom üzlethelyiséget aprilis hótól októberig az egész hat hónapra magtárnak vagy bármennemű használatra.

Értekezhetni **Ráth Zsigmondnál**,
Lensor, 26. szám alatt.

vállására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bántépénzzel ellátott zárt ajánlatokat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig, a nyíltan versenyezni öhaj-tók pedig szintén 5%-nyi bántépénzzel a tárgyalás megkezdése előtt nevezett királyi ügyészségnek annyival inkább beadni igyekezzenek, mivel a későbbben érkezettek figyelembe vételét nem fogják.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes árjegyzéki feltételek nevezett királyi ügyészségnél, ezen kívül utóbbiak még a brassói és kolozsvári kir. ügyészségeknek naponként a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Csik-Szereda, 1885. márczius 12.

A csik-szeredai királyi ügyészség.

A torontálmegyei gazdasági kiállításon 1884-ben **EZÜST DISZ-OKLEVELET** nyert.
A bécsi 1883. évi nemzetk. győgsz. kiállításon **EZÜST ÉRMET** nyert.
A triesti 1882. évi kiállításon **BRONZ-ÉRMET** nyert.
A gráci 1880-ik évi országos kiállításon **ELISMERÉSI OKLEVELET** nyert.

A MOHAI ÁGNESS FORRÁS

hazánk egyik legszénsavdúsabb

SAVANYUVIZE

kitűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajaiban. Általában a víz mindazon kóroknál kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

m. kir. udv. szállítónál,
Budapest.

Ugyisint kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az 1884-ik évi elszállítás

1,500.000

palaczk.

(46. sz.)

(2---12)

(... 1. ápr.)

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. igazságügyi miniszterium 1885. február hó 13-án kelt 5802. számú rendeletével a csik-szeredai kir. törvényszéki fogház felépítését 36,979 frt 57 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat fogamatossá-
sának biztosítása céljából folyó 1885. évi
április hó 7-ik napjának délelőtti 10 órá-
jáig a csik-szeredai kir. ügyészség hiva-
talos helyiségében tartandó egy szóbeli,
mint zárt ajánlati versenytárgyalás hir-
detjük.

Versenyezni öhajtok felhivatnak, hogy
a fentebbi munkálat végrehajtásának el-

ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA.

Brassó, színház-utca 95.

(saját házában)

ajánlja magát mindennemű szakmájába vágó könyv-
nyomdai munkák gyors, pontos, izléses és jutá-
nyos elkészítésére.

A könyvnyomda elvállal és készít mindennemű képes ár-
jegyzékeket és illusztrált nyomtatványokat.